

Pia Keiskin väitös hyväksyttiin Tampereen yliopistossa

Tampereen yliopistossa hyväksyttiin perjantaina 1. kesäkuuta 2018 terveystieteiden maisteri *Pia Keiskin* väitöskirja *Perheväkivaltaa käyttäneen naisen minuus: Realistinen synteesi perheväkivaltakäyttäytymisen vähenemiseen tähtäävän intervention vaikutuksista*. Vastaväittäjänä tilaisuudessa toimi Itä-Suomen yliopiston dosentti *Kaisa Haatainen* ja kustoksena professori *Eija Paavilainen*.

Tutkimus pohjaa Maria Akatemian ehkäisevän väkivaltatyön ryhmäprosesseihin. Interventioon osallistuneet naiset ovat hakeneet apua, koska käyttävät tai pelkäävät käyttävänsä väkivaltaa lähisuhteissaan. *Keiski* keräsi tietoa naisten kokemuksista 130:lta tutkimusluvan antaneelta naiselta kyselylomakkeella (PVISS -mittari), joka on kehitetty yhteistyössä Maria Akatemian kanssa tutkimusta silmällä pitäen. Kysely on täytetty ryhmän aluksi, lopuksi ja kuuden kuukauden kuluttua seurannassa. Lisäksi *Keiski* haastatteli 19 intervention läpikäynyttä naista. Tutkimus yhdistää siis laadullista ja määrällistä aineistoa.

Keiskin lektiössä nousi esille vielä 1970-80 -luvuillakin vahvana ollut oletus, että naisen väkivaltaisuuden tutkimus veisi huomion pois uhritutkimukselta. Tässä ajassa tabua uskalletaan jo lähestyä, viime aikoina myös kulttuurin keinoin. *Keiskin* tutkimus on olennainen lisä aiheen tabuluonteen murtamiseen.

Merkittävimpinä tuloksinaan tutkimuksessaan *Keiski* nosti esiin seuraavia huomioita: lapsuudessa koettu emotionaalisen väkivallan todettiin olevan yhteydessä myöhemmällä iällä kumppaniin kohdistuvaan emotionaaliseen väkivaltaan. Koettu tai todistettu väkivalta lapsuuden perheessä johti muun muassa kokemuksiin itsestä kilttinä, pärjäävänä, häpeäherkkänä ja toisten tunteiden tulkkina sekä itsen tai kumppaniin kohdistuvaan väkivaltaan. Myös aiemmin koetun parisuhdeväkivallan nähtiin olevan yhteydessä myöhempään omaan väkivaltakäyttäytymiseen parisuhteessa. Väkivallan ylisukupolvisuus ja kiintymyssuhdemallien periytyminen näyttäytyi tutkimuksessa. Toisaalta *Keiski* muistutti kiintymyssuhteiden muovautumisesta vielä aikuisiällä.

Tutkitun intervention määrällisestä aineistosta esiinnousseita tilastollisesti merkitseviä vaikutuksia naisen minuudessa olivat: naisten itsearvostuksen ja tyytyväisyyden itsen lisääntyminen, riittämättömyyden tunteen väheneminen sekä ahdistuksen ja pelon väheneminen.

Keiskin aineistossa merkillepantavaa oli, että apua hakeneista ja tutkimusluvan antaneista naisista 71% oli korkeasti koulutettuja, he hakeutuivat oma-aloitteisesti avun piiriin ja olivat siihen hyvin sitoutuneita. Maria

Akatemian ryhmäprosessin kautta apua saaneiden naisten kokemuksista välittyi, että aiemmat auttamatta jäämisen kokemukset palvelujärjestelmässä olivat lisänneet heidän häpeäänsä omasta käyttäytymisestään.

Tutkija *Keiski* nosti tutkimuksensa keskiöön sen, miten väkivaltaa käyttäneet naiset kokivat itsensä oltuaan väkivaltaisiksi eikä niinkään väkivallan tekoja. Vastaväittäjä dosentti *Kaisa Haatainen* peräänkuulutti puheenvuorossaan tietoisuuden levittämistä etenkin neuvola- ja poliisitoimijoille. Hän antoi kiitosta tämän kulttuurisesti vaietun ja sensitiivisen tutkimusaiheen valinnalle. Aihe ja ilmiö vaatii yhä rohkeita mediaulostuloja ja lisää *Keiskin* tutkimuksen kaltaisia avauksia myös tieteen kentällä.

Lisätietoja:

Hanna Kommeri, Maria Akatemia ry:n ehkäisevän väkivaltatyön vastaava, p. 045 144 3953 / hanna.kommeri@maria-akatemia.fi